

euro | guidance

AZ ÉRDEKELT FELEK KÖRÉBEN
VÉGZETT FELMÉRÉS

MÁSODELEMZÉSI JELENTÉS

Szerzők: Speranta Tibu, Delia Goia –

Románia, 2023. január

Tartalomjegyzék

AZ ÉRDEKELT FELEK KÖRÉBEN VÉGZETT FELMÉRÉS 2022–2023	3
CSELEKVÉSI TERV	4
1. fázis: MÁSODELEMZÉS	4
1. SZAKASZ	5
2. SZAKASZ	7

AZ ÉRDEKELT FELEK KÖRÉBEN VÉGZETT FELMÉRÉS 2022–2023

A másodelemzés az érdekelt felek körében végzett 2022–2023-as felmérés első fázisa. Az érdekelt felek körében végzett felméréssel átfogó képet kívánunk nyújtani a hálózat eredményeiről, valamint ki szeretnénk emelni a pályaaorientációs szakemberek szakmai továbbképzéséhez hozzájáruló, hálózati szintű hatékony gyakorlatokat. A felmerült kihívások és akadályok bemutatásának célja az, hogy azonosítsuk a fejlesztendő területeket, javaslatokat tegyünk a szükséges változtatásokra, valamint tájékoztassuk a döntéshozókat, a kedvezményezetteket, a pályaaorientációs közösséget és a szélesebb nyilvánosságot.

A felmérés kilenc hónapon át, 2022 októberétől 2023 júniusáig tart. A hálózat ezt követően a leszűrt következtetéseket felhasználhatja a szolgáltatások szükség szerinti támogatására és megreformálására, valamint a hálózat által elérni kívánt eredményekkel kapcsolatos számonkérhetőség fokozására.

Összességében a cél annak jobb megértése, milyen erősségekkel és gyengeségekkel rendelkezik a hálózat a pályaaorientációs szakemberek szakmai továbbképzéséhez való hozzájárulás tekintetében, hogy a lehető legjobb támogatást és forrásokat nyújthassa nekik.

A tanulmány középpontjában *a pályaaorientációban érdekelt személyek kompetenciafejlesztése* áll, főleg a tudásra, a készségekre és a kapacitásra, valamint a tágabb pályaaorientációs közösségen belüli kapcsolatépítés és együttműködés előmozdítására helyezve a hangsúlyt. Fontos megjegyezni, hogy ez a projekt nem a végfelhasználókra, például a diákokra összpontosít, hanem inkább a nekik támogatást és útmutatást nyújtó pályaaorientációs szakemberekre, valamint a döntéshozókra és a pályaaorientációs közösség más tagjaira.

Az érdekelt felek körében 2020 és 2021 között végzett korábbi felmérésünk során összesen 832 válasz érkezett be, és öt mélyinterjút készítettünk. A felmérés rendkívül pozitív eredményekkel járt: a válaszadók nagy többsége a tudás, a kompetencia és a kapcsolatépítési lehetőségek terén szerzett előnyökről számolt be. A válaszok szerint a résztvevők 86%-a érezte úgy, hogy az Euroguidance hálózat tevékenységeiben való részvételnek köszönhetően ismeretei növekedtek, 73%-uk pedig arról számolt be, hogy a választott területen további kompetenciákra tett szert. Ezen túlmenően a válaszadók 71%-a jegyezte meg, hogy bővültek a kapcsolatépítési és együttműködési lehetőségei. Összességében ezek a biztató eredmények azt jelezték, hogy a hálózat sikeresen elérte célkitűzéseit, és pozitív hatást gyakorolt a résztvevők tudására, készségeire és szakmai kapcsolataira.

CSELEKVÉSI TERV

Az érdekelt felek körében végzett 2022–2023-as felméréshez kapcsolódó cselekvési tervünk több fázist foglal magában a projekt sikerének biztosítása érdekében.

Az első fázisban az Euroguidance hálózat központjait felölő másodelemzés segített tisztázni a következő fázisokban használni kívánt eszközök (pl. kérdőív) kidolgozásához szükséges szempontokat. Ez a fázis sikeresen lezárult, és az Euroguidance hálózat következő országokban található központjaiból (a 35 központ közül 29-ből) kaptunk válaszokat: Ausztria, Belgium (belgiumi Francia Község), Belgium (Flandria), Bulgária, Ciprus, Dánia, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Izland, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Montenegró, Németország, Norvégia, Olaszország, Románia, Svédország, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia és Törökország.

A következő fázisban interjúkat és fókuszcsoportos felmérést fogunk készíteni, hogy mélyreható adatokat gyűjtsünk az érdekelt felek és az Euroguidance hálózat közötti interakciókról. Ez a fázis, amely a tervek szerint 2023 márciusára fejeződik be, segít majd jobban megérteni az érdekelt felek tapasztalatait és igényeit.

Ezt követően végezzük el a fő felmérést, amelynek keretében online kérdőív segítségével kvantitatív adatokat gyűjtünk az érdekelt felektől minden olyan országban, amelyben az Euroguidance hálózat központokkal rendelkezik. Ezt a fázist a tervek szerint 2023 májusában zárjuk.

Végül pedig összeállítunk egy záró beszámolót, amely egyesíti az előző fázisok összes adatát és elemzését. Ez a 2023 júniusára elkészülő beszámoló átfogó áttekintést nyújt a felmérés eredményeiről.

1. fázis: MÁSODELEMZÉS

A másodelemzés jelenti az érdekelt felek körében végzett felmérés első fázisát. Erre 2022 novemberében és decemberében került sor, és a felmérés következő fázisaihoz szükséges különböző szempontok tisztázását szolgálta.

Korlátok: A másodelemzési adatok gyűjtése során teljes mértékben az Euroguidance hálózat központjai által biztosított és ellenőrzött információkra hagytuk. Az ellenőrzött információk begyűjtésére két meghosszabbított határidő állt rendelkezésre. Azokban az esetekben, amikor a központok e két meghosszabbított határidő leteltével sem válaszoltak, a cselekvési terv időbeli korlátozásai miatt nem volt lehetőség további hosszabbításra. Amiatt, hogy a különböző országokban a pályaorientációs szakemberek alap- és továbbképzése elég változatos, a másodelemzés ezen a területen nem tudott minden szempontot mélyrehatóan feltárni.

1. SZAKASZ

A másodelemzés 1. szakaszának célja az volt, hogy információkat nyújtson az érdekelt felekről és az Euroguidance hálózat központjainak fő tevékenységeiről. 2022 októberében erre vonatkozó online kérdőívet küldtünk ki az Euroguidance hálózat központjainak. A 35 központból 29 töltötte ki a kérdőívet.

- **Az érdekelt felek kategóriái**

Az Euroguidance hálózat központjaitól megkérdeztük, hogy *„Kik az Önök Euroguidance-központjának érdekelt felei?”*, amivel átfogó képet szeretnénk volna kapni a hálózat érdekelt feleiről. Erre az előző felmérésünk (2020–2021) miatt került sor, amelyből kiderült, hogy a pályaaorientációs szakmával kapcsolatos kérdésre adható válaszlehetőségek túlságosan korlátozottak voltak, és nem tükrözték teljes mértékben az érdekelt felek szerepeinek sokféleségét¹.

Ennek érdekében nyitott kérdéseket tettünk fel a központoknak, lehetővé téve számukra, hogy válaszaikban saját szavaikkal nevezzék meg az érdekelt feleket. Ezzel kívánjuk finomítani jövőbeni kérdőívünk válaszlehetőségeit, és pontosan leképezni az Euroguidance hálózatban érdekelt felek változatosságát.

Az eredmények megerősítették, hogy az Euroguidance hálózatnak sokféle érdekelt fele van. Az érdekelt felek különböző csoportjainak megoszlását tekintve azt találtuk, hogy a legnagyobb csoportot a pályaaorientációs szakemberek (beleértve a mobilitási tanácsadókat is) képviselik, őket követik a politikai döntéshozók és a pályaaorientációs tanácsadók oktatói. További érdekelt felek a pályaaorientációs ágazatban működő intézmények képviselői, a kutatók, a tanárok (beleértve az életpályára való felkészítést végző tanárokat is), az uniós oktatási információs hálózatok (például az Europass, az EKKR és más uniós hálózatok, az EPAL, a ReferNet, az Eures és az Eurodesk), a helyi és regionális hatóságok, valamint az iskolák. A pályaaorientációt tanuló diákok a megnevezett érdekelt felek kis hányadát képviselték, de érdemes megjegyezni, hogy ugyan kis csoportról van szó, de ők jelentik a jövő pályaaorientációs tanácsadóit, ezért fontos érdekelt felek az Euroguidance hálózat számára. A központok ezenkívül megnevezték a végfelhasználókat, például a diákokat, szülőket, álláskeresőket, munkavállalókat és munkáltatókat, azonban fontos kiemelni, hogy a végfelhasználókat nem vesszük figyelembe a soron következő kvantitatív felmérésünkben.

¹ Az előző felmérés „Az Ön pályaaorientációs szakmája” kérdésére adható válaszlehetőségek a következők voltak: * Pályaaorientációs tanácsadó (iskolai); * Pályaaorientációs tanácsadó (egyetemi); * Pályaaorientációs tanácsadó (állami foglalkoztatási szolgálat); * Pályaaorientációs tanácsadó szolgálat vezetője; * Pályaaorientációs szakpolitikai döntéshozó (oktatás); * Pályaaorientációs szakpolitikai döntéshozó (foglalkoztatás) és * Egyéb pályaaorientációs szerep (kérjük, adja meg). A kérdőívet kitöltő érdekelt felek 25%-a (összesen 210 válasz) jelölte meg az * Egyéb pályaaorientációs szerep (kérjük, adja meg) lehetőséget. Ez azt jelenti, hogy a válaszlehetőségek nem voltak elég széleskörűek, és átalakításra szorulnak.

Az érdekelt felek kategóriája	A kategóriát megnevező központok száma	A válaszadó központok százalékos aránya az összes válaszadó központhoz képest (29 központ)
Pályaorientációs szakemberek (beleértve a mobilitási tanácsadókat is)	26	90%
Politikai döntéshozók	21	72%
Oktatók (a pályaorientációs tanácsadóké)	14	48%
A pályaorientációs ágazatban működő intézmények képviselői	11	38%
Kutatók	8	28%
Végfelhasználók (pl. diákok, szülők, álláskereső, munkavállalók, munkáltatók)	8	28%
Tanárok (beleértve az életpályára való felkészítést végző tanárokat is)	7	24%
Unió oktatási információs hálózatok / Europass központ, EKKR és egyéb EU-s hálózatok, EPALE, ReferNet, Eures, Eurodesk	4	14%
Helyi és regionális hatóságok	4	14%
Iskolák/iskolaigazgatók	2	7%
Pályaorientációt tanuló diákok	1	3%

Kérjük, vegye figyelembe, hogy ezek az eredmények kizárólag az Euroguidance hálózat központjai által a nyitott kérdéseinkre adott válaszokon alapulnak, és nem tekinthetők döntőnek vagy véglegesnek. Ugyanakkor értékes betekintést nyújtanak az Euroguidance hálózat érdekelt feleit magában foglaló közösség összetételébe, és iránymutatást adnak a következő kvantitatív felmérés kifinomultabb kérdéseinek kidolgozásához.

- **Az Euroguidance hálózat központjainak fő tevékenységei**

A másodelemzésünkéből kiderült, hogy az Euroguidance hálózat többféle fontos módon támogatja az érdekelt feleket. A támogatási módszereket a központoktól kapott válaszokban említett gyakoriságuk szerint soroljuk fel (lásd a mellékelt ábrát). Az ábrán az egyes téglalapok mérete arányos azzal a gyakorisággal, amellyel az adott tevékenységeket a beérkezett válaszokban említették.

- A kommunikáció elősegítése konferenciák, fórumok, szemináriumok, webináriumok és különböző rendezvények, például nyílt napok és tájékoztató körbevezetések, valamint online kommunikációs csoportok moderálása révén.
- Kompetenciafejlesztés képzések, e-képzések, szakmai gyakorlatok, előadások és tanulmányi látogatások (beleértve a felsőoktatást is) révén.
- Eszközök létrehozása, például kiadványok készítése és termékfejlesztés.

- Értékes információk nyújtása az érdekelt felek számára anyagok terjesztése és kapcsolatépítés révén.
- Az érdekelt felek értékének elismerése a nemzeti Pályatanácsadói Díjakon keresztül.
- Tanácsadás a végfelhasználóknak.
- A jogi keretek befolyásolása, például a központok bevonása a pályaaorientációs tanácsadók jogi kereteinek hitelesítésébe.

Összességében ezek a tevékenységek bemutatják, milyen értékes szerepet játszik az Euroguidance hálózat az érdekelt felek támogatásában és a pályaaorientáció területén nyújtott minőségi szolgáltatások előmozdításában.

MIT CSINÁL AZ EUROGUIDANCE HÁLÓZAT?

1. Elősegíti a tudás-megosztást		2. Fejleszti a kompetenciákat	3. Eszközöket hoz létre	4. Tájékoztat		
Konferenciák, fórumok, szemináriumok, webináriumok				Anyagok terjesztése (az EG weboldala, e-mailek, promóciós videó, kampány a közösségi médiában, stand állásbörzéken)		
Események (pl. nyílt napok, tájékoztató körbevezetések, állásbörzék)		Képzések, e-képzések, szakmai gyakorlatok és előadások	Kiadványok (magazin, módszertani útmutató stb.)	Hálózatépítés nemzeti szinten (beleértve az uniós hálózatokkal való szinergiákat)		
Online csoportok modelálása			Termékfejlesztés (kompetenciakártyák, eszközök, platformok)			
		Tanulmányi látogatások (beleértve a felsőoktatást is)	5. Elismeri az értéket	6. Tanácsot ad a végfelhasználóknak	7. Befolyásolja a jogi kereteket	
			Nemzeti Pályatanácsadói Díjak			

2. SZAKASZ

A másodelemzés 2. szakaszának célja az volt, hogy információkat nyújtson a pályaaorientációs szakemberek szakmai alap- és folyamatos továbbképzéséről annak érdekében, hogy jobban megértsük, milyen szerepet játszanak és milyen hatást gyakorolnak az Euroguidance hálózat központjai ebben a folyamatban. Ebben a szakaszban a pályaaorientációs szakemberek képzésének különféle fontos szempontjaira összpontosítottunk, beleértve az alap- és mesterfokozatú diplomát

adó pályorientációs programok, valamint a képzések, például a szakmai továbbképzés, a felkészítő képzés és/vagy a folyamatos szakmai továbbképzés elérhetőségét.

A másodelemzés tartalmazott egy táblázatot a különböző országok képzési rendszereivel kapcsolatos információkkal, és az Euroguidance hálózat (34 részt vevő országban lévő) 35 központját megkértük arra, hogy ellenőrizzék és frissítsék az információkat, tisztázva a pályorientációs szakemberek képzési útvonalaival kapcsolatos kérdéseket. Az információk ellenőrzését 28 központ végezte el, ami az összes központ 80%-át jelenti (7 központ nem vett részt aktívan ebben a feladatban: Cseh Köztársaság, Észak-Macedónia, Írország, Liechtenstein, Litvánia, Portugália és Spanyolország); ezeknél az országoknál az Euroguidance hálózat weboldalán található információkat vettük figyelembe a központok másodelemzés során kért aktuális frissítései nélkül.

- **A pályorientációs szakemberek szakmai alap- és folyamatos továbbképzése**

Az eredmények azt mutatják, hogy a pályorientációs szakembereknek általában pszichológiai, társadalomtudományi, pedagógiai és/vagy tanári végzettségük van. Ez arra utal, hogy sokan széles körű, a pályorientációs szakemberként végzett munkájuk szempontjából releváns ismeretekkel és készségekkel rendelkeznek.

A felmérés eredményei azt is jelzik, hogy a pályorientációval kapcsolatos speciális modulok, tudományágak, illetve programok számos szakember alapképzésében szerepelnek, amiből az derül ki, hogy a pályorientációt elkülönült és fontos tanulmányi területnek tekintik. Végül a felmérés eredményei azt is mutatják, hogy az oktatásban dolgozó szakembereknek egyes országokban vizsgát kell tenniük ahhoz, hogy megkezdhessék a szakma gyakorlását. Ebből az következik, hogy ezekben az országokban meg kell felelni bizonyos követelményeknek vagy normáknak ahhoz, hogy valaki pályorientációs szakemberként dolgozhasson.

Számos országban áll rendelkezésre pályorientációs mesterképzés, amely továbbképzési lehetőséget kínál a pályorientációs szakembereknek. A pályorientációs mesterképzések azonban nem minden országban kötelezőek a szakemberek számára. A pályorientációs mesterképzés követelménye az ágazattól (oktatás/foglalkoztatás) és/vagy a szakember konkrét foglalkozásától függően változhat (1. melléklet).

A pályorientációs szakembereknek szóló képzések/programok az országok többségében elérhetők különféle formákban, amelyek számos lehetőséget kínálnak az ismereteiket bővíteni és a készségeiket fejleszteni kívánó szakemberek számára. A képzések különböző típusúak. Vannak az európai kreditátviteli rendszer keretében, egyetemeken elérhetők, amelyek diplomát vagy bizonyítványt adnak. A szakmai továbbképzést, munkahelyi képzést és/vagy felkészítő képzést biztosíthatja az adott központ vagy szolgáltató ernyőszervezete, és egyes esetekben ezek a kurzusok kötelezőek lehetnek a munkavállalók számára. Más képzéseket az oktatási vagy a munkaügyi ágazatban működő állami vagy magánszervezetek, illetve szakmai szövetségek kínálnak. Ezek lehetnek akkreditáltak vagy nem akkreditáltak, és időtartamuk néhány naptól több hónapig vagy félévig terjedhet. A képzések komoly segítséget nyújtanak a szakemberek által az egyes országokban betöltött különböző pályorientációs szerepkörökhöz (2. melléklet).

- **Az Euroguidance hálózat központjai aktív szerepet játszanak a pályaaorientációs szakemberek szakmai továbbképzési lehetőségeinek biztosításában².**

Az Euroguidance hálózat központjai 2020–2022 során számos kompetenciafejlesztési tevékenységet szerveztek **képzések, e-képzések, szakmai gyakorlatok és előadások** formájában, például a következőket: „Mobilitás Európában az Euroguidance hálózattal és az Europass-szal” képzési modul pályaaorientációs tanácsadók számára egy mesterképzés keretében (Ausztria); az Europassra, a kihívásokra, a pályaaorientációs módszerekre és technikákra összpontosító éves nemzeti képzések pályaaorientációs szakemberek számára (Bulgária); egy „Pályaaorientációs és pályaválasztási tanácsadási szeminárium” elnevezésű szakmai továbbképzési program szemináriumok/webináriumok formájában az általános és középiskolai pályaaorientációs tanácsadók számára (Horvátország); e-képzés „Multikulturalizmus, tanulás és munkahelyi mobilitás a karrierépítés kontextusában” címmel, valamint a pályaaorientációs szakemberek képzésére szolgáló modell a pályaaorientáció professzionalizálása érdekében (Észtország); hallgatók pályaaorientációs képzése nyolc egyetemen (Finnország); a nemzetközi mobilitással kapcsolatos, „DINAMO” (Discover, Inform, Accompany Mobility in Guidance – A mobilitás felfedezése, információkkal való ellátása és támogatása a pályaaorientációban) című e-kurzus, amelyet az Oktatási Minisztérium „M@gistere” elnevezésű tanárképzési platformjába integráltak (Franciaország); pályaaorientációs képzési szemináriumok (Görögország); egy „Mobilitási lehetőségek a tanulás és a munka terén Európában” című képzés (Olaszország); online képzési szemináriumok M. Savickas és N. Amundson módszertanainak a diákoknak történő online tanácsadásra való adaptálásáról (Lettország), az Euroguidance Malta finanszírozott egy, az Oktatási Intézet által kidolgozott kezdeményezést, amely „Oklevél a pályaaorientáció és karrierépítés megértése területén” elnevezésű, a máltai képesítési keretrendszer szerinti 7. szintű képesítést ad a területre belépő szakembereknek, illetve azoknak, akik fejleszteni szeretnék készségeiket ezen a területen, „A mobilitási tanácsadásról szóló online képzések a pályaaorientációs szakemberek számára”, valamint szakmai gyakorlatok és előadások az egyetemi pályaaorientációs oktatásban részt vevő hallgatók számára (Svédország); Europass-képzések a foglalkoztatási szolgálat emberi erőforrás tanácsadói számára (Szlovénia); e-képzés a tanulási célú mobilitásról a pályaaorientációs szakemberek számára (Norvégia); hat akkreditált, a pályaaorientációról és tanácsadásról szóló szeminárium, amelyen általános és középiskolai tanárok, iskolapszichológusok és pedagógusok, valamint szociális munkások vesznek részt (Szerbia). A 2020–2022-es időszakban a Covid19-világjárvány miatt számos képzést online/e-képzés formájában tartottak meg.

A képzések mellett az Euroguidance hálózat központjai **tanulmányi látogatások** révén is támogatták a pályaaorientációs szakemberek kompetenciafejlesztését. A legnagyobb nyilvánosságot kapott felsőoktatási csereprogram mellett például a következő tevékenységeket említették: tanulmányi látogatások/napok (Belgium–Flandria), TCA tanulmányi látogatások 35 európai résztvevő számára „Tanácsadás a szakmai alapképzésbe való átmenet terén” témában

² Azon országok esetében, amelyeknél a 2. szakaszban (A képzési rendszerek leírása) nem álltak rendelkezésre adatok, az információkat az 1. szakasz következő kérdéséből nyertük ki: „Kérjük, sorolja fel az Ön központja által a 2020–2022-es időszakban szervezett 3 fő tevékenységet”.

(Dánia), egyetemi látogatás a határokon átnyúló, francia nyelvű munkacsoport számára (Luxemburg). Az Euroguidance hálózat központjai **konferenciákat, fórumokat, szemináriumokat, webináriumokat, illetve információs eseményeket** szerveztek a tudásmegosztás megkönnyítése érdekében, például a következőket: az Euroguidance GT francophone elnevezésű, határokon átnyúló szeminárium (belgiumi Francia Község); az oktatási és szakképzési pályorientációs szakemberek országos napja, valamint a jövőbeli készségekről és szakképzésről szóló, „Az én jövőm” elnevezésű rendezvény (Ízland); az „Egész életén át tartó pályorientáció egyablakos formában” című webinárium és a pályorientációról szóló országos konferencia (Hollandia); webináriumok diákoknak és emberi erőforrás tanácsadóknak „Az első lépés a karrierben az Europass-szal” címmel, valamint egy webináriumsorozat az állásinterjúkról emberi erőforrás tanácsadóknak (Lengyelország); „A közösségeket és társadalmakat alakító pályorientációs tanácsadás” című transznacionális szeminárium (Szlovákia); havi webináriumok a pályorientációs szakemberek számára (Montenegró). Az Euroguidance hálózat központjainak tevékenységei között **olyan eszközök és kiadványok** készítése is szerepel, mint az Országos Pályorientációs Fórummal együttműködésben kiadott „Élethosszig tartó pályorientáció és tanácsadás” című tájékoztató füzet (Németország); emellett megtalálható az **értékek elismerése** a „Nemzeti Pályatanácsadói Díj” révén (Magyarország és Szlovákia); valamint a promóciós anyagok segítségével történő **tájékoztatás** (Törökország) és az érdekelt felekkel való együttműködés (Románia) – mindezek célja a pályorientációs szakemberek folyamatos szakmai továbbképzésének támogatása.

A pályaaorientációs szakemberek szakmai alap- és folyamatos továbbképzésével kapcsolatos **következtetések:**

- ✓ A pályaaorientációs szakemberek iskolarendszerű oktatása jellemzően a pszichológia terén vagy egy kapcsolódó területen folytatott alapképzést jelent. Számos szakember stabil alapokkal rendelkezik a pszichológiai elméletek és módszerek terén, ami releváns tudást jelent a pályaaorientációs szakemberként végzett munkájuk szempontjából.
- ✓ A folyamatos szakmai továbbképzés jellemzően különféle pályaaorientációs képzéseken keresztül valósul meg. A szakembereknek továbbképzéseket kell végezniük, hogy speciálisabb ismereteket és készségeket szerezzenek a pályaaorientáció területén. A folyamatos szakmai továbbképzés / egyéb továbbképzések akkreditációja számos országban egyre nagyobb jelentőséggel bír.
- ✓ Az Euroguidance hálózat központjai aktív szerepet játszanak a pályaaorientációs szakembereknek nyújtott képzési és tapasztalatcsere-lehetőségek terén. A világjárvány miatt a 2021–2022-es időszakban számos ilyen szakmai továbbképzési lehetőséget online formában tartottak meg.
- ✓ A képzések és tanulmányi látogatások mellett az Euroguidance hálózat központjai még számos olyan tevékenységet szerveznek, amelyek célja a pályaaorientációs szakemberek folyamatos szakmai továbbképzésének támogatása (konferenciák, szemináriumok, webináriumok, a tudásmegosztásra irányuló információs események, kiadványok, eszközök, díjátadó események stb.).
- ✓ A gyorsan változó és globalizálódó társadalomban a szakembereknek magas színvonalú lehetőségekre van szükségük mind az alapképzésben, mind a folyamatos szakmai továbbképzésben, hogy fenn tudják tartani szakértelmüket, és naprakészek legyenek a terület legeredményesebb gyakorlatai terén.

A módszertan tekintetében – a másodelemzés 1. szakaszának megállapításai alapján – a kvantitatív vizsgálathoz használandó kérdőív az Euroguidance hálózat központjai által végzett tevékenységek egész sorát fogja figyelembe venni, és nem elsősorban az „eseményekre” fog összpontosítani, mint a korábbi felmérés. Ennek oka, hogy az események a központok összes tevékenységének csak kis részét teszik ki. Ezenkívül a válaszadók szakmai szerepére vonatkozó kérdés jobban megfelel majd az érdekelt felek különböző, a másodelemzés során azonosított kategóriáinak.

A másodelemzés 2. szakaszában begyűjtött eredmények alapján a szakértőkkel készített interjúk javíthatók egyrészt a pályaaorientációs közösség képzési és folyamatos szakmai továbbképzési igényeit, másrészt az Euroguidance hálózat ezekre az igényekre adott reakcióit érintő témákkal történő kiegészítéssel.

Az eredményekkel kapcsolatos reflexiók

A másodelemzés részeredményeit az Euroguidance hálózat prágai ülésén mutattuk be online. Az Euroguidance hálózat értékelő csoportja képviselőinek moderálásával sor került egy World café-

beszélgetésre, hogy az Euroguidance hálózat központjait az eredményekről való gondolkodásra hívják fel.

A World café-beszélgetés következtetéseiből körvonalazódott a felmérés világos szerkezete és a tervezett lépések. A résztvevők azt javasolták, hogy a teljes felmérés a szakemberek kategóriái helyett a szerepekre, az Euroguidance hálózat mögött álló rendszerek helyett pedig a hálózat hatására összpontosítson. Az Euroguidance hálózat tagjai azt is megfogalmazták, hogy a kapott eredményeket nemzeti és nemzetközi szinten is fel kell használni a hálózat ismertségének növeléséhez, az új (2024-es) programhoz, a politikai döntéshozók európai szintű tájékoztatásához (és lehetőség szerint a pályaaorientációról szóló új uniós állásfoglaláshoz való hozzájáruláshoz), az Euroguidance hálózat tevékenységeinek fejlesztéséhez, valamint ahhoz, hogy az Euroguidance hálózat új identitásának kialakítása során az örökséget és a pályaaorientációban bekövetkezett változásokat egyaránt figyelembe vegyék – eljött tehát az újragondolás ideje! A módszertant illetően a World café-beszélgetés javaslatait felhasználjuk a felmérés következő fázisaiban alkalmazandó eszközök kalibrálásához.

A reflexiók arra is felhívják a figyelmet, hogy a kutatás eredményeiből a lehető legtöbb következtetést és tanulságot kell levonnunk annak érdekében, hogy megértsük, mit mutatnak a számok, és hogy bizonyítékokon alapuló intézkedéseket hozzunk. A reflexiókból emellett az is kiderül, hogy a hálózat hajlandó arra, hogy folyamatosan jobbá és láthatóvá váljon, valamint valódi hatást gyakoroljon nemzeti és nemzetközi szinten a pályaaorientációs közösség fejlődésére. E tekintetben az Euroguidance hálózat értékelő csoportjával közösen a hálózat svédországi ülésén (2023 májusában) workshopot fogunk létrehozni a megbeszélések előmozdítása, a közös álláspont megteremtése és annak érdekében, hogy az eredmények a jövőbeli, a terület gyakorlatára és szakpolitikáira potenciálisan hatást gyakorló intézkedések szempontjából minél hasznosabbak legyenek.

1. melléklet – Példák pályaaorientációs egyetemi mesterképzésekre

Cipruson mesterszintű pályaaorientációs kurzusokat az Európai Egyetemen (pályaaorientáció és tanácsadás), a Ciprusi Egyetemen (iskolai tanácsadás és orientáció), a Nicosiai Egyetemen (tanácsadó pszichológia) tartanak; **Dániában** az Århusi Egyetemen lehet pályaaorientációs mesterképzésben részt venni; **Finnországban** a Jyväskyläi Egyetem kínál kétéves mesterképzést a pályaaorientáció területén a már alapfokozatú diplomával rendelkezők számára; **Lettországbán** az emberi erőforrás tanácsadókra vonatkozó szakmai szabvány képezte a tanácsadók képzésére szolgáló mesterprogram alapját; **Franciaországban** a (karrierépítési és pályaaorientációs tanácsadási) mesterképzéseket egyetemek vagy INETOP intézetek nyújtják; **Magyarországon** hat egyetem kínál emberi erőforrás tanácsadási mesterképzést négy féléves program keretében, amelyeken a hallgatók 120 kreditet szereznek az európai kreditátviteli rendszerben; az **Izlandi** Egyetem Társadalomtudományi Kara egy legalább 120 európai kreditet biztosító mesterképzést nyújt tanácsadók számára; **Írországbán** jelenleg három egyetem kínál az Oktatási és Készségügyi Minisztérium által jóváhagyott mesterfokozatú/szakirányú továbbképzési oklevelet (Dublini Egyetem, Maynoothi Egyetem, Limericki Egyetem); a **Máltai** Egyetem az élethosszig tartó pályaaorientáció és karrierépítés terén kínál mesterképzést; **Norvégiában** két mesterképzés érhető el a pályaaorientáció területén a Nyugat-norvég Alkalmazott Tudományok Egyetemén és a Délkelet-norvégiai Egyetemen; **Romániában** több állami, illetve magánegyetem (pl. a Bukaresti Egyetem, a Titu Maiorescu Egyetem) kínál pályaaorientációs mesterképzést; **Svédországbán** pedig karrierépítési és pályaaorientációs mesterképzés érhető el (120 európai kredit, csak svéd nyelven).

2. melléklet – Példák pályaaorientációs képzésekre

Ausztriában például különböző típusú képzéseket kínálnak: egyéves képzést pályaaorientáció és tanulmányi tanácsadás témájában (WIFI Wien), oktatási és pályaaorientációs coachokat képző hét hónapos, oklevelet adó képzést (BFI Wien), oktatási, szakmai és pályaaorientációs tanácsadói képzést a Krems Duna Egyetemen (tanúsítványt, „felsőoktatási szakértő” végzettséget, illetve mesterdiplomát adó két, három, illetve öt féléves képzés), az állami foglalkoztatási szolgálat tanácsadói részt vehetnek a munkaügyi központ által szervezett belső képzésen; **Belgiumban** a képzési lehetőségek közé tartozik a posztgraduális „tanulmányi pályaaorientáció” tanúsítvány (PXL Hogeschool, 120 kredit), a posztgraduális „tanulmányi és diáktanácsadás” tanúsítvány (UC Leuven Limburg, 20 kredit), a „pályaaorientációs coach” tanúsítvány (SYNTRA, 24 óra, 20 kredit); **Bulgáriában** elérhető a globális karrierépítési facilitátor (Global Career Development Facilitator, GCDF) program; pályaaorientációval kapcsolatos speciális képzést kínálnak a **görög** egyetemek (az Athéni Egyetem, a Patrasi Egyetem és az ASPETE, vagyis a Pedagógiai és Technológiai Egyetem) posztgraduális programjai, illetve pályaaorientációval kapcsolatos továbbképzési programok (amelyeket az élethosszig tartó tanulási központok szerveznek, és az EOPPEP tanúsít); az **Izlandi** Oktatási és Pályaaorientációs Szövetség különböző formákban szervez továbbképzést a pályaaorientációs tanácsadók számára; **Luxemburgban** elérhető egy egyetemi szintű képzés a pályaaorientációs koordinátorok számára, amelyet a PHNÖ (Ausztria) és a luxemburgi Maison de l'orientation (10 európai kredit) dolgozott ki, valamint egy moduláris program; a **szlovéniai** foglalkoztatási szolgálat multidiszciplináris, 160 órás moduláris képzést biztosított a foglalkoztatási és az oktatási ágazatban dolgozó emberi erőforrás tanácsadók számára az egész életen át tartó pályaaorientáció témájában. A pályaaorientáció területén számos tanfolyam érhető el még a **Cseh Köztársaságban**, **Észak-Macedóniában**, **Hollandiában**,

Litvániában, Montenegróban, Olaszországban, Szerbiában, Szlovákiában, Svédországban és Törökországban.